

**Dhammapada Sutta  
(Khuddaka Nikaya - Sutta Pitaka)**

**Đoạn Diệt Để Giải Thoát**

*Bình Anson*

---

Trong 45 năm thuyết pháp độ sinh, Đức Phật đã giảng dạy và hóa độ cho rất nhiều người thuộc nhiều thành phần, căn cơ và nguồn gốc khác nhau. Tùy cơ duyên mà Ngài sử dụng những phương cách giảng trạch khác nhau để khai mở trí tuệ cho hàng đệ tử. Có khi Ngài dùng lời dịu dàng để khuyên răn những người đang bị hoạn khổ. Có khi Ngài dùng các lý luận sắc bén để thuyết phục người tài trí. Cũng có khi Ngài dùng các ẩn dụ mạnh mẽ gây sùng sốt, để khích động sự tu tập quán chiếu, khai mở trí tuệ giải thoát tri kiến.

Một ngày nọ có một nhóm các thầy Tỷ kheo từ phương xa đến đánh lễ Phật. Trong dịp đó, Ngài dạy rằng:

*"Sau khi giết cha mẹ rồi,  
Giết hai vua nọ, hết đời hiếu tranh.  
Chém tên Quốc khổ đại thân,  
Diệt luôn lãnh thổ, quan quân tùy tùng.  
Được rồi quốc độ mệnh mệnh,  
Bậc Vô Ưu sống thong dong bốn mùa."*

và:

*"Mẹ cha đã giết, đã chôn  
Và hai vua Bà-La-Môn, chém ngành."*

*Đoạn viên hổ tướng thứ năm,  
Bậc Vô Ưu sống cõi hằng vô sinh."*

Đó là hai câu kệ (số 294 và 295) đã ghi lại trong Kinh Pháp Cú (Dhammapada), do Tỳ kheo Giới Đức [1] chuyển dịch sang Việt ngữ. Hòa thượng Minh Châu [2] dịch bằng hai câu kệ 5 chữ như sau:

*Hãy giết cha, giết mẹ  
Giết hai vua Sát-Lý  
Giết vương quốc quân thân  
Bà-la-môn như vậy,  
Vô ưu sống thoải mái*

*Hãy giết cha, giết mẹ  
Giết hai vua Bà-Môn  
Giết hổ tướng thứ năm  
Bà-La-Môn như vậy,  
Vô ưu sống thoải mái.*

Hòa thượng Thiện Siêu [3] dịch ra văn xuôi từ bản dịch Hán tự:

*"Hãy diệt mẹ và cha, diệt hai vua dòng Sát-Đế-  
Lợi, diệt vương quốc luôn cả quân thân, mà  
hướng về Bà-La-Môn vô ưu"*

*"Hãy diệt mẹ và cha, diệt hai vua dòng Bà-La-  
Môn, diệt luôn hổ tướng "nghị" thứ năm, mà  
hướng về Bà-La-Môn vô ưu"*

Kinh Pháp Cú còn được dịch sang Anh ngữ bởi nhiều tác giả khác nhau, chẳng hạn như Hòa thượng Narada [4] và Tỳ kheo Khantipalo [5]. Theo bản dịch của ngài Khantipalo:

*"One's mother and father having slain  
and then two warrior kings,  
a realm and its treasurer having slain,  
one goes immune, a Brahmana"*

*"One's mother and father having slain  
and then two learned kings,  
the fifth, a tiger having slain,  
one goes immune, a Brahmana"*

Thật khó mà hiểu rõ được ý nghĩa của các câu kệ này nếu ta không xem các bản Chú Giải ghi chép lại trong kinh tạng Pali. Theo Tỳ kheo Khantipalo và Hòa thượng Narada thì ý nghĩa của các câu kệ đó như sau:

"... Mẹ (mata) là ẩn dụ cho **lòng tham ái** (tanha), và cha (pita) là ẩn dụ của **ngã mạn** (mana). Chính vì tham ái và ngã mạn mà ta phải tái sinh nhiều đời, nhiều kiếp trong cõi ta bà luân hồi này. Hai vị vua chính là hai biên kiến của vô minh: **thường kiến** (eternalism) và **đoạn kiến** (annihilationism), thường tạo ra nhiều tranh cãi vô ích, cần phải được phá bỏ. Vương quốc lãnh thổ kia chính là **6 căn** và **6 trần**: mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, ý, và sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp. Vị Quốc khố đại thần (treasurer) là đề chỉ **lòng tham đắm dục lạc** phát sinh và chứa chứa từ 6 căn đó. Sau cùng, hổ tướng thứ năm chính là con quỷ thứ năm làm cản trở sự định tâm, phát tuệ. Đó là "**nghi**" của 5 triền cái: tham dục, sân hận, hôn trầm, trạo cử, và hoài nghi. Sau khi đã đoạn diệt tất cả các chướng ngại này thì hành giả mới thông dong, tự tại, đi đến giải thoát ..."

Theo lời giải thích trong Chú Giải, sau khi lãnh hội và quán triệt được ý nghĩa thâm sâu của hai câu kệ trên, các vị Tỳ kheo đó đắc quả A-la-hán.

### **Tham Khảo**

[1] Kinh LỜI VÀNG, Tỳ kheo Giới Đức. NXB Thuận Hóa, Đà Nẵng, 1995.

[2] Kinh LỜI VÀNG, Hòa Thượng Thích Minh Châu. Chùa Từ Quang, San Francisco, 1977

[3] Kinh Pháp Cú, Hòa Thượng Thích Thiện Siêu. Chùa

Vạn Hạnh, Sài Gòn, 1993.

[4] The Dhammapada, Narada Mahathera. Buddha Educational Foundation, Taiwan, 1995.

[5] Dhammapada - The Path of Truth, Bikkhu Khantipalo. Mahamakut Press, Bangkok, 1977

*Binh Anson  
Perth, Western Australia  
tháng 06, 1997*

---

[[Mục lục](#)][[Thư mục Việt ngữ](#)] [[BuddhaSasana Main Page](#)]